

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200034
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8819200034.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. G. O., J.. XX.X.XXXX, S.. X. O.Í., J.. XX.X.XXXX, obaja bytom pri matke, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov, matky S.. I. O., J.. XX.XX.XXXX, G. L. XXX, zast.: JUDr. Dušan Kmec, advokát, M.R.Štefánika 2465, Vranov nad Topľou, otca F.. Z. O.H., J.. X.XX.XXXX, G. E. XXX/XX, I., na návrh navrhovateľov S. O., J.. X.X.XXXX M. F.. Z. O., J.. X.X.XXXX, obaja bytom E. XXX/XX, I., o úpravu styku starých rodičov s maloletými deťmi, t a k t o

rozhodol:

- I. Návrh starých rodičov na úpravu styku s maloletými deťmi z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Starí rodičia sa podaným návrhom domáhali úpravy styku s maloletými vnukmi. V návrhu uviedli, že ich vnuci od narodenia vyrastali vo I. a starí rodičia boli s deťmi v pravidelnom kontakte, vytvorili sa medzi nimi úzke citové väzby. Po opustení spoločnej domácnosti matkou, bolo starým rodičom bránené v kontakte s maloletými deťmi. Matka sa snaží o úplné utlmenie až odstránenie akýchkoľvek citových väzieb vnukov k nim ako starým rodičom. Navrhovatelia sú presvedčení, že je v záujme zdravého citového vývoja detí, aby udržiavali a rozvíjali zdravé rodinné väzby.

2. Matka s návrhom starých rodičov nesúhlasila. Uviedla, že podľa termínov, ktoré má k dispozícii na stretnutie otec s deťmi, majú aj starí rodičia dostatočný priestor, aby rozvíjali vzťahy s maloletými. Uviedla, že otec na stretnutia s deťmi dlhodobo nechodí, preto sa nemožno čudovať správaniu detí, ktoré otca odmietajú.

3. Otec s návrhom starých rodičov súhlasil.

4. Kolízny opatrovník odporučil v prvom rade zlepšiť vzťah medzi deťmi a otcom a následne sa zmení aj vzťah detí k starým rodičom.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: správy kolízneho opatrovníka, písomné prehľady matky o stretávaní sa otca s maloletými deťmi, oboznámením sa so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8P/59/2015, 8P/41/2019, 6P/149/2018 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

6. Rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom boli upravené v rozvodovom konaní rodičov rozsudkom sp.zn. 8P/59/2015 zo dňa 21.3.2017. Obe maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti

matky, otec bol zaviazaný platením výživného na synov a jeho stretávanie s deťmi bolo upravené každý nepárny týždeň v roku od piatku do nedele, každý páry týždeň v roku v pondelok a v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. a v presne vymedzenom časovom období počas prázdnin a sviatkov.

7. V súdnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 6P/149/2018 bol dňa 8.8.2019 vyhlásený rozsudok, ktorým bolo zmenené výživné určené rozsudkom Okresného súdu Vranov n.T., č.k. 8P/59/2015-100 z 21.03.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 2CoP/20/2017-130 zo dňa 27.11.2017 a to tak, že sa zvyšuje výživné na mal. G. O., J. XX.XX.XXXX zo sumy 100,-- Eur mesačne na sumu 110,-- Eur mesačne a na S. X. O., J. XX.XX.XXXX zo sumy 70,-- Eur mesačne na čiastku 90,-- Eur mesačne, začínajúc dňom 01.01.2019. Zmenený bol aj výrok rozsudku týkajúci sa úpravy styku otca s mal. deťmi a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi každý nepárny týždeň v roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod., každý rok od 01.07. od 9.00 hod. do 07.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 9.00 hod. do 07.08. do 19.00 hod., každý páry rok od 24.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 16.00 hod. a každý nepárny rok od 26.12. od 9.00 hod. do 01.01. do 16.00, každý páry rok od Veľkonočného štvrtku od 9.00 hod. do Veľkonočnej soboty do 16.00 hod. a každý nepárny rok od Veľkonočnej nedele od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 16.00 hod. Počas jarných prázdnin každý rok od soboty od 9.00 hod. do utorka do 16.00 hod.

8. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 8P/41/2019 zo dňa 8.8.2019 bolo maloletým deťom G. O., J. XX.X.XXXX M. X. O., J. XX.X.XXXX, rodičom S. I. O., J. XX.XX.XXXX M. F. Z. O., J. X.XX.XXXX uložené výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou na obdobie 1 roka od právoplatnosti rozhodnutia. Na základe odvolania matky bola vec predložená odvolaciemu súdu. Tento uznesením zo dňa 27.8.2020 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a uznesenie tak nadobudlo právoplatnosť 21.10.2020. Podľa správy ÚPSVaR Vranov nad Topľou z poradensko- psychologického procesu uskutočnilo sa 5 stretnutí s matkou maloletých detí, 4 stretnutia s otcom detí a 2 stretnutia s maloletými deťmi. Spoločná konzultácia rodičov sa uskutočnila len v krátkosti pred stretnutím otca s maloletými deťmi v priestoroch úradu. Matka spoločnú konzultáciu s otcom opakovane odmietla. Komunikácia rodičov detí prebieha len formou sms správ. Správy sú pomerne stručné a výstižné. Otec by si prial obsiahlejšie správy, matka otcovi odpovedá len ak to považuje za potrebné. Styk maloletých detí podľa rozhodnutia neprebíha. Otec sa vyjadril, že stretnutia kedy s ním chlapci odmietajú rozprávať a ísť, spôsobuje jeho psychickú nepohodu. Aj to je príčinou, prečo sa styku nezúčastňuje. O plánovanej účasti alebo neúčasti otca na styku matka nie je informovaná. Napriek psychickej nepohode otca pri stretnutiach s maloletými deťmi, ktorí t.č. odmietajú s otcom ísť, psychológ nemôže odporúčať nič iné, len to, aby sa otec stretnutí zúčastňoval a deťom sa istým spôsobom pripomínal. Mal. G. sa počas rozhovoru vyjadril, že on na otca nemyslí, žije si svoj život, veď otec aj tak vôbec nechodí a tiež sa vyjadril, že neverí, že by prišiel. Vyjadril sa, že sa roky o nich nezaujíma. Z toho možno dedukovať, že mal. chlapec si neprítomnosť otca vysvetľuje jeho nezaujímaním. Maloletému G. bola ponúknutá možnosť otcovi niečo napísať. Vzhľadom k tomu, že dlhú dobu s otcom nebol, možno by mu chcel niečo povedať, opýtať sa. Chlapec sa vyjadril, že nič mu nechce napísať. Pri konzultácii v snahe navodiť pozitívne spomienky u maloletého, z jeho strany nebolo uvedené, že by si s otcom pamätal niečo príjemné, nejaký pekný zážitok. Spomenul dve negatívne situácie. Z toho však psychológ nevyvodzuje záver, že dieťa pozitívne zážitky s otcom nemá, len ich v rámci stretnutia neverbalizovalo. Psychológ môže pracovať len s tým, čo dieťa ponúkne. Otec sa vyjadruje, že matka má chlapcov pripravovať na styk, nie len fyzicky ale aj psychicky. Matka sa však vyjadruje, že stretnutia neprebíhajú, otec dlhodobo nechodí a chlapci si zvykli na to, že stretnutia sa nekonajú. So skutočnosťou, že otec sa na styk nedostaví ona nevie nič urobiť. Z jej pohľadu otec nepreukázal skutočný záujem o maloletých synov. Matka sa vyjadrila, že aj keď sa snažila chlapcom pripomenúť otca, zaujať ich, napríklad situácia - otec má nové auto, chlapcovu obľúbenú značku- chlapec sa vyjadril, že ho to nezaujíma. Keď sa riešilo stretávanie otca s maloletými deťmi a spôsoby ako by bolo možné chlapcov motivovať ostať pri otcovi dlhšie, navrhol matke psychológ, aby bola prítomná pred domom, vo väčšej vzdialenosti, aby mali zachované súkromie. Matka na to reagovala, že otec si neželal, aby bola prítomná pred domom, preto sa toho nezúčastňovala. Otec tieto skutočnosti poprel. Psychológ v závere konštatoval, že odborné poradenstvo nespĺnilo účel. Dôvodom môže byť krátkosť času ale aj to, že mimo účasti v poradni psychológa sa v intenzite stretávania, udržiavania kontaktu otca s maloletými deťmi, nič zásadné neudialo. Klient nevidí zmysle v poradenstve, keď matka nepripravuje deti na stretnutia. Klientka nevidí zmysel v poradenstve, keď otec bol po celú dobu poradenstva pri deťoch len raz, podľa jej slov, na odporúčanie psychológa. Mal. G. sa vyjadril, že nevidí dôvod, aby mama chodila ku psychológovi a psychológ k nim domov, keď

sa vlastne nič nedeje a otec ich nenavštevuje. Mal. X. k danej veci nevie zaujať vlastný postoj, riadi sa tým, aký postoj má starší brat. Otec sa opakovane dožadoval informácii, kde nastal zlom v jeho vzťahu voči deťom, kto ho zapríčinil. Posúdiť vzťahy a väzby medzi rodičmi a deťmi si vyžaduje súdnoznalecké alebo iné odborné skúmanie a nie je v kompetencii úradu práce zaujať k tomu odborné stanovisko.

9. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 8P/3/2019-88 zo dňa 18.6.2020 upravil styk starých rodičov s maloletými deťmi G. O., J.. XX.X.XXXX M. X. O., J.. XX.X.XXXX každú prvú a tretiu stredu v mesiaci v čase od 13:30 hod. do 15:30 hod. za asistencie psychológa Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, prípadne na mieste psychológom určenom. Psychológ Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou bol oprávnený každé jednotlivé stretnutie kedykoľvek aj predčasne ukončiť, zohľadňujúc záujem maloletých detí.

10. Na základe odvolania matky bola vec predložená odvolaciemu súdu, ktorý uznesením č.k. 21CoP/70/2021-130 zo dňa 14.12.2021 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia súd poukázal na skutočnosť, že problematickým sa smie javiť čas súdom upraveného asistovaného styku. Objektívne možno uznať, že rozsah hodín od 13.30 hod. do 15.30 hod. smie zasiahnuť do plnenia povinností účastníkov konania, osobitne so zreteľom na skutočnosť, že streda je štandardne pracovným dňom. Matka v tom čase plní svoje pracovné povinnosti, v prípade maloletých detí môže dôjsť k narušovaniu ich vyučovacieho procesu, ak sa vezme do úvahy čas nevyhnutný na dostavenie sa do priestorov úradu práce. Súd prvej inštancie sa nezaoberal vyvažovaním záujmov a povinností na strane účastníkov konania, čo možno považovať za nedostatok zdôvodnenia napadnutého rozsudku. Súd pristúpil k asistovanému styku z dôvodu narušených vzťahov v rodine maloletých detí, predovšetkým narušeného vzťahu maloletých detí so starými rodičmi. Intenzitu ani dôvody odmietania starých rodičov zo strany maloletých detí však súd podrobnejšie neskúmal. Odvolací súd si je vedomý komplikovanosti tohto zisťovania, no treba mať na mysli, že styk v priestoroch úradu za prítomnosti cudzej tretej osoby je popri svojich výhodách spôsobilý aj podstatne negatívnym spôsobom ovplyvniť atmosféru styku a tým aj kvalitu nadväzovania citových vzťahov. Maloleté deti smú byť týmto postupom súdu vystavené psychickej záťaži, ktorá nekorešponduje s ich najlepším záujmom. Úlohou súdu prvej inštancie bolo vysporiadať sa so schopnosťami a možnosťami starých rodičov zvládnuť nápravu vzťahov s maloletými deťmi, ak by im na to súd vytvoril časový priestor a zároveň vylúčil matku z prítomnosti tohto styku, aby sa tým eliminovali konfliktné situácie. Dôležitým faktorom, ktorý súd mohol vziať v úvahu, bola aj možnosť obnovenia kontaktu maloletých detí s otcom, prostredníctvom styku maloletých detí so starými rodičmi. Odvolací súd poukázal na to, že je potrebné hlbšie sa zaoberať dôvodnosťou samotného návrhu. Vyžaduje sa zvýšená pozornosť dôvodom odmietania starých rodičov zo strany maloletých detí, aby tieto neboli proti svojej vôli nútené do styku, ktorý odmietajú, čo v nich v konečnom dôsledku môže vyvolať psychickú záťaž a vzťah so starými rodičmi len zhoršiť.

11. Súd prvej inštancie doplnil dokazovanie a to výsluchom účastníkov konania, správou kolízneho opatrovníka, výsluchom maloletých detí a zistil nasledovné:

12. Starý otec vo výpovedi uviedol, že má už viac ako XX rokov a má svoje zdravotné problémy. Myslí si, že zákon je na ich strane. Viac ako 3 roky vnukov nevidel. Nevie prečo matka hustí do detí toľko nenávisť voči ich rodine. Oni ako starí rodičia nikomu nič zlé neurobili. Žiadal, aby matka prišla s deťmi k nim do domácnosti, aby deti priviedla, nakoľko oni s manželkou sú mobilne obmedzení. Žiadal, aby matka deti priviezla raz do mesiaca s tým, aby prišli vnuci k nim domov. Matka pokojne môže ostať počas stretnutia v ich domácnosti, aby počula o čom sa s deťmi rozprávajú. Súd urobil veľkú chybu, keď zveril mal. deti do starostlivosti matky. Starý otec má informácie, že matka výchovu detí nezvláda. Oni ako starí rodičia sa už nechcú zúčastňovať ďalších pojednávaní, veľmi zle to psychicky znášajú.

13. Stará matka potvrdila, že po poslednom pojednávaní mal G. narodeniny, vtedy sa opýtala matky, že či s nimi pôjde, aby G. starí rodičia zagratalovali. Matka to odmietla. Čas beží, deti sú už staršie. Pojednávanie sa naťahuje a situácia nie je vyriešená. Ak by matka prejavila ochotu a záujem, mohla by byť situácia v rodine iná.

14. Z výpovede matky vyplýva, že ona deti nikdy nenavádzala voči otcovi, alebo starým rodičom. Naopak, tak ako to bolo uvedené v správe kolízneho opatrovníka, viackrát sa detí pýtala, či nechcú ísť do I.. Deti

však to odmietajú a ona ich nemôže nútiť. Žiadala, aby bol zohľadnený aj názor detí. G. sa vyjadril, že k starým rodičom chodiť nechce, je už v puberte, má svoj vlastný názor. Matka nechce deti do ničoho tlačiť. Prejavilo sa to aj u kolízneho opatrovníka, kedy s deťmi rozprávali dve kolízne opatrovníčky, opakovane navádzali deti na stretnutie so starými rodičmi. G. sa jednoznačne vyjadril, že k starým rodičom chodiť nechce a následne sa rozplakal. Čím viac sa deti nútia k styku, tým viac deti kontakt odmietajú. Matka absolútne nemá problém s tým, aby sa starí rodičia s deťmi stretávali, ale situácia v rodine sa začala zhoršovať už tým, že sa pretrhli vzťahy medzi deťmi a otcom. A následne došlo k incidentu medzi starými rodičmi a deťmi v škole. Odvtedy deti akýkoľvek kontakt so starými rodičmi odmietajú. K tvrdeniam starého otca, že nezvláda výchovu detí matka uviedla, že nevie odkiaľ starý otec má takéto informácie. Deti sa učia dobre, sú v škole chválené. Nesúhlasila s tým, aby ona deti vozila k starým rodičom. Deti jej ani nenastúpia do auta, odmietajú ísť do I.. Chcú starí rodičia, aby im ona priviedla plačúce deti?

15. Otec vo výpovedi žiadal, aby vec posúdil odborník a zistiť prečo je situácia v rodine taká aká je. Mal. G. sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadril, že by bol ochotný prísť k starým rodičom na otočku, matka by teda mala vyjsť v ústrety prianiu dieťaťa.

16. Matka k tvrdeniam starých rodičov uviedla, že ak chceli starí rodičia G. zagratulovať ku sviatku, ona s tým nemala žiaden problém. Keď však matka po pojednávaní vyšla vonku na chodbu, nikto sa jej zo starých rodičov na nič neopýtal. Nikto za G. neprišiel, neposlali mu ani SMS-ku k narodeninám. Matka sa s deťmi rozpráva o situácii v rodine. Pýta sa deti, či chcú ísť do I.. Takisto aj zisťuje, prečo tam nechcú ísť. Deti však razantne odmietli s ňou o tom komunikovať, povedali že k starým rodičom chodiť nechcú. Matka si neželá, aby starí rodičia vnukov ohovárali. Nevie z čoho starí rodičia vychádzajú, ak tvrdia takéto skutočnosti, nakoľko dlhodobo sa s nim nestretávajú. Matka deti proti starým rodičom nenavádza, o deti sa riadne stará, synovia sú slušne vychovaní.

17. Kolízny opatrovník po opätovnom prešetrení pomerov uviedol, že situácia v rodine a vzťah starých rodičov s maloletými deťmi sa nezlepšili. Maloleté deti naposledy videli starí rodičia pred viac ako rokom, kedy ich navštívili v školskom zariadení. Táto situácia ich veľmi trápi, maloleté deti im veľmi chýbajú a veľmi ich ľúbia. Stará matka so slzami v očiach rozprávala, že ich ďalšiemu vnukovi ukazuje fotografie, na ktorých sú G. a X.. Vysvetľuje mu, že sú to jeho bratraci. Svoju nespokojnosť nad situáciou v rodine prejavil aj starý otec, ktorý si veľmi želá poznať odpoveď, prečo ich maloleté deti tak veľmi odmietajú a nechcú sa s nimi stretávať. Starému otcovi prekáža aj skutočnosť, že sa vo veci tak dlho koná a doposiaľ sa nič nezmenilo a vo veci sa nerozhodlo. Najradšej by boli, keby ich maloleté deti navštevovali v ich domácnosti, predovšetkým z dôvodu ich veku a zdravotných problémov. Chodenie po rôznych inštitúciách ich veľmi unavuje a zaťažuje. K návrhu starých rodičov sa vyjadrili aj maloleté deti, ktoré sa dňa 19.04.2022 dostavili na stretnutie spoločne s ich matkou. Matka maloletých detí potvrdila, že situácia v rodine sa nijako nezmenila. Bytové pomery matky a maloletých detí sa nezmenili. Od posledného pojednávania sa zmenilo len zamestnanie matky. Aktuálne je zamestnaná M. Š. K. I. S. L.. Opätovne zdôraznila, že z jej strany nedochádza k negatívnemu ovplyvňovaniu maloletých detí voči ich otcovi a jeho rodičom, ani k znemožňovaniu styku. Uviedla, že sa maloletých detí stále pýta, či nechcú ísť starých rodičov navštíviť alebo im zavolať. Maloleté deti to však razantne odmietajú, matka ich nechce nútiť nasilu. Potvrdila, že ich vzťahy s otcom maloletých detí a jeho rodičmi sú naďalej veľmi konfliktné. Otec o maloleté deti nejaví skutočný záujem. Maloletý G. je toho času žiakom X. V. a maloletý X. žiakom 3. V. L. N. F. I. I. J. Y.. Maloletý X. každý utorok a štvrtok v čase od 13.30 hod. do 15.00 hod. navštevuje H. E. Š.. Maloletý G. navštevuje každý utorok v čase od 14.00 hod. do 14.30 hod. S. H.. Maloletý X. navštevuje aj školský klub. Po vyučovaní ho maloletý G. čaká a spoločne odchádzajú domov autobusom. Vo voľnom čase obaja radi hrajú počítačové hry, maloletý G. cvičí so starým otcom z matkinej strany. Maloleté deti vo vzťahu k starým rodičom uviedli, že sa s nimi stretávať nechcú a nebudú. Na otázky kolízneho opatrovníka prečo a čo ich k tomu vedie, maloletý G. uviedol „nemám ich rád, veľmi nám ublížili a nikdy sa o nás nezaujímali“. Maloletý X. brata doplnil a uviedol, že sa im starí rodičia nevenovali, keď k nim chodili. Maloletý G. na otázku či má mobilný telefón, či by niekedy starým rodičom nechcel zavolať a porozprávať sa s nimi odpovedal „nie nechcem, nevolám ani otcovi, jeho číslo som si zablokoval“. Maloletý na otázku či je to jeho rozhodnutie alebo tak koná preto, aby neublížil mamke uviedol, že sa ich mama stále pýta, či nechcú ísť do I.. Je to ich rozhodnutie, nikto ich nepresviedčal. Maloletým deťom boli vysvetlené dôvody podaného návrhu zo strany starých rodičov, predovšetkým to, že ich starí rodičia ľúbia, obaja im veľmi chýbajú. Zároveň sa im snažil kolízny opatrovník citlivo vysvetliť, že starí rodičia sa chcú len s nimi občas stretnúť a všetkým záleží na tom, aby tieto stretnutia prebiehali v pokojnej atmosfére a nikoho neobmedzovali. Opakovane boli deti dotazované na ich názor, aby sami rozhodli

o intenzite a priebehu stretnutia, nakoľko nikto nechce aby niečo robili nasilu a s nevôľou. Maloletý G. opakovane potvrdil, že nechce sa so starými rodičmi stretávať, a keby musel tak by prišiel a hneď odišiel. Jednoznačné dôvody odmietania starých rodičov zo strany maloletých detí sa nepodarilo získať, odpovede maloletých detí, predovšetkým maloletého G. boli strohé, maloletý pôsobil nervózne a bolo zjavné, že ho otázky obťažovali. Vzápätí sa prudko postavil, nervózne a so slzami v očiach z miestnosti odišiel. Maloletý pri svojom odchode opakovane „už mi dajte konečne pokoj, už konečne pochopte, že sa s nikým z otcovej rodiny stretávať nechcem“. Matka opakovane požiadala kolízneho opatrovníka, aby sa konečne zobral do úvahy fakt, že maloleté deti sú týmto konaním opakovane vystavované psychickej záťaži, maloleté deti sú stresované a nútené k niečomu čo samé nechcú.

18. Podľa pokynov odvolacieho súdu súd prvej inštancie preveroval schopnosti a možnosti starých rodičov zvládnuť nápravu vzťahov s maloletými deťmi. Keďže matka a maloleté deti odmietli stretnutie v domácnosti starých rodičov a tiež v domácnosti matky, súd požiadal o zorganizovanie stretnutia kolízneho opatrovníka. Tento súdu oznámil, že na naplánované stretnutie prišli starí rodičia, matka s oboma maloletými synmi. Starým rodičom malo byť umožnené stráviť s vnukmi čas bez prítomnosti matky aj kolízneho opatrovníka. K stretnutiu však nedošlo, keďže deti sa hneď po príchode do miestnosti otočili a odišli. Následne sa súd pokúsil pohovorom s deťmi v priestoroch súdu presvedčiť ich, aby dali starým rodičom šancu porozprávať sa s nimi. Obaja maloletí opakovane potvrdili, že nemajú záujem o kontaktovanie sa so starými rodičmi. Na starých rodičov sa hnevajú. Ako dôvod hnevu uviedli to, že v minulosti sa o nich starí rodičia nezaujímali, nikdy sa im dostatočne nevenovali. Aj keď deti chodili na styk s otcom v minulom období, otec sa im nevenoval, nechal ich u starých rodičov. Starí rodičia sa deťom nijako špeciálne nevenovali. Deti nevedeli pomenovať žiaden pozitívny zážitok so starými rodičmi. Po krátkom pohovore zákonná sudkyňa požiadala oboch maloletých, aby sa aspoň chvíľu porozprávali so starými rodičmi, ktorí sa nachádzali na chodbe súdu. Po tejto prosbe bolo na oboch maloletých vidieť, že znervózneli, povedali, že sa so starými rodičmi nechcú rozprávať, nechcú zostať s nimi v jednej miestnosti a to ani za prítomnosti zákonnej sudkyne. Vzhľadom na odmietavý postoj maloletých detí, ich zrejmu psychickú nepohodu, súd upustil od spoločného stretnutia starých rodičov a maloletých detí.

19. Právny zástupca matky považoval návrh starých rodičov na úpravu styku s mal. vnukmi za kontraproduktívny a proti záujmom mal. detí. Je zjavné, že vzťahy medzi deťmi a starými rodičmi sú narušené. Ak by súd upravil stretávanie starých rodičov s mal. deťmi, znamenalo by to zhoršenie psychického stavu detí. Návrh je proti záujmu maloletých a preto ho žiadal zamietnuť.

20. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

21. Po dokazovaní vykonanom v súdnom konaní nebolo možné konštatovať, že úprava styku starých rodičov s maloletými deťmi je v ich záujme. Maloleté deti, od narodenia až do prerušenia spolužitia ich rodičov, boli v pravidelnom kontakte so starými rodičmi, títo sa podieľali na výchove vnukov a trávili s nimi čas potrebný pre vytvorenie pozitívnej citovej väzby. Po prerušení spolužitia rodičov sa však vzťahy v rodine narušili, no maloletí starých rodičov ešte krátko navštevovali a to počas realizácie styku otca so synmi. Následne sa však skomplikoval vzťah detí s otcom a došlo k situácii, kedy sa styk otca s maloletými prestal uskutočňovať. Dlhodobou konfliktné vzťahy rodičov, ich rodín, sa premietli aj do správania sa maloletých. Deti boli hoci len nepriamo zatiahnuté do sporov medzi rodičmi. Situáciu v rodine primerane ich veku citlivo vnímali a prirodzene kopírovali správanie a konanie matky.

22. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine súd môže upraviť stretávanie blízkych osôb dieťaťa s dieťaťom pri splnení dvoch podmienok, a to ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, pričom sa všeobecne akceptuje potreba dieťaťa rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou, s ktorou má citové väzby a ak si to vyžadujú pomery v rodine. Nezhody medzi rodičmi detí nemôžu byť dôvodom pre vylúčenie akéhokoľvek styku detí so starými rodičmi.

23. Všeobecne platí, že je v záujme dieťaťa, aby si budovalo a rozvíjalo citové väzby nielen vo vzťahu k rodičom, ale aj vo vzťahu k ďalším blízkym príbuzným. Starí rodičia nepochybne za štandardných okolností môžu obohatiť citový život dieťaťa a tým prispieť k jeho vývoju. Nie je sporná skutočnosť, že budovanie a upevňovanie vzťahov medzi starými rodičmi a ich vnúčatami je v prípade absencie závažných prekážok v najlepšom záujme mal. detí, o to viac, keď starí rodičia majú záujem byť súčasťou ich života. Uvedené však treba vykladať v širšom kontexte a to tak, že v čase podania návrhu musia

medzi starými rodičmi a mal. deťmi existovať také pevné, trvalé a intenzívne väzby, ktorých pretrhnutie v podobe neupravenia styku bude v príkrom rozpore s najlepším záujmom maloletých detí. Rovnako takýto zásah musí byť odôvodnený pomermi v rodine, keď rodič, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti bezdôvodne znemožňuje styk dieťaťa so starými rodičmi (napr. Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 18.05.2021, č.k. 26 CoP/30/2021-80). V danom prípade je potrebné uviesť, že už v čase podania návrhu zo strany starých rodičov neexistovala zo strany detí trvalá a intenzívna väzba k starým rodičom. Obaja maloletí už v roku 2019 odmietali akýkoľvek kontakt so starými rodičmi, nechceli ich navštevovať, rozprávať sa s nimi. Nerealizovalo sa tiež stretávanie detí s ich otcom a ani v tejto otázke sa po rokoch nič nezmenilo. Maloletí už niekoľko rokov pociťujú voči otcovi ako aj starým rodičom hnev, ktorý zdôvodnili podľa ich vnímania nezaujmom zo strany otca, starých rodičov. Deti aj po viacerých pokusoch zo strany kolízneho opatrovníka, či súdu, odmietajú čo aj minimálny kontakt so starými rodičmi. Nechcú sa s nimi čo i len porozprávať, odmietli byť s nimi v jednej miestnosti.

24. V danom prípade súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že predovšetkým s prihliadnutím na opísané pomery v rodine nie je možné vyhovieť návrhu starých rodičov na úpravu ich styku s maloletými. Hoci je nepochybné, že deti mali vzhľadom na podiel pomoci starých rodičov v starostlivosti o maloletých v ich útlom veku priestor na vytvorenie dostatočne silnej citovej väzby k starým rodičom zo strany otca, súd dospel k záveru, že vzhľadom na aktuálne nastavenie maloletých detí voči starým rodičom, pomery v rodine rozhodne nevyžadujú autoritatívnu úpravu styku navrhovateľov s maloletými. Práve naopak takéto rozhodnutie by iba eskalovalo negatívny postoj maloletých k stretávaniu sa so starými rodičmi. Súd vychádzal z rodinnej situácie posudzujúc prvoradá zúujem maloletých na ďalšom súdnom rozhodnutí, ktoré by ich zaväzovalo k rešpektovaniu upraveného styku so starými rodičmi za stavu, že maloleté deti nemajú vybudovanú pozitívnu citovú väzbu k navrhovateľom. Maloletí pociťujú k starým rodičom hnev, nechcú si starých rodičov ani vypočuť, nevedeli označiť žiadne pozitívne zážitky z minulých stretnutí, dôsledkom čoho ich vzájomné vzťahy nie sú dostatočne vybudované.

25. Súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na úpravu styku starých rodičov s maloletými súdnym rozhodnutím v zmysle § 25 ods. 5 Zákona o rodine, keď naopak autoritatívnym rozhodnutím súdu o úprave styku v zmysle návrhu by mohlo dôjsť k narušeniu duševného a citového vývoja maloletých. Vzhľadom na psychické prežívanie maloletých detí, ich niekoľko ročný negatívny postoj k stretávaniu sa so starými rodičmi, súd autoritatívne vymedzenie styku a nútenie detí do pravidelných kontaktov so starými rodičmi nepovažoval za súladné so záujmami maloletých. Hoci súd nespochybňuje právo starých rodičov na kontakt s maloletými deťmi, obzvlášť v situácii, v ktorej sa nachádzajú maloletí, vzhľadom na absenciu výchovného vplyvu otca v ich živote, a rovnako neznižuje dôležitosť budovania medzigeneračných väzieb z hľadiska možného obohatenia vo vzťahu k osobnostnému rozvoju dieťaťa, v danom prípade dospel k záveru, že by autoritatívna súdna úprava styku starých rodičov s maloletými rozhodne nebola v záujme detí. S poukazom na uvedené súd návrh starých rodičov na úpravu styku s maloletými ako nedôvodný zamietol.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d)konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e)súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f)súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g)zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h)rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.